

DUITSLAND INSTITUUT AMSTERDAM **JAARVERSLAG 2017**

Inhoud

VOORWOORD

HET INSTITUUT

ALLE DIA-ACTIVITEITEN

DIA IN MEDIA EN PUBLICATIES

COMMUNICATIE

MEDEWERKERS 2017

SUBSIDIEGEVERS EN JAARREKENING 2017

RAAD VAN TOEZICHT, BESTUUR EN ADVIESRADEN

DANK AAN ONZE PARTNERS

Voorwoord

© Kim Krijnen

In 2017 stond Duitsland meer nog dan in de voorgaande jaren in het middelpunt van de belangstelling. Niet alleen in Nederland, maar ook in Europa en daarbuiten werden de Bondsdagverkiezingen van afgelopen september met spanning gevolgd. In tijden van internationale onzekerheid was Duitsland een belangrijke anker geworden.

Ook voor het Duitsland Instituut Amsterdam (DIA) stond 2017 in het teken van de verkiezingen. Met bijeenkomsten, gastcolleges, mediaoptredens, het schoolproject DIA-Wahlwagen en achtergrondartikelen van onze Duitslandweb-redactie informeerden wij over de gevolgen van de verkiezingen voor Duitsland, Nederland en Europa.

Zou Angela Merkel bondskanselier blijven of kon de SPD met haar aan het begin

van het jaar nog bejubelde kandidaat Martin Schulz voor een wisseling van de wacht zorgen? En hoeveel kiezers zou de rechtspopulistische AfD voor zich weten te winnen? Deze vragen bespraken we in mei met Duitslandkenners Luuk van Middelaar, Sterre Lindhout, René Cuperus en Hanco Jürgens tijdens ons evenement 'De Staat van Duitsland, Die Wahl'. De Duitse politicoloog en tv-commentator Karl-Rudolf Korte duidde in zijn toespraak de politieke stemming in Duitsland. Social media-expert Kay Hinz gaf een inkijkje in de social media-campagnes van Duitse politici.

Het DIA presenteerde tijdens deze bijeenkomst de jubileumbundel 'De vleugels van de adelaar', waarin auteurs als Kees van Paridon, Michèle de Waard en André Szász (1932-2017) vanuit Europees perspectief hun licht werpen op de nieuwste Duitse geschiedenis, getekend door crises en verandering. Met deze actuele analyses wil het boek een bijdrage leveren aan het begrip van ons belangrijkste buurland.

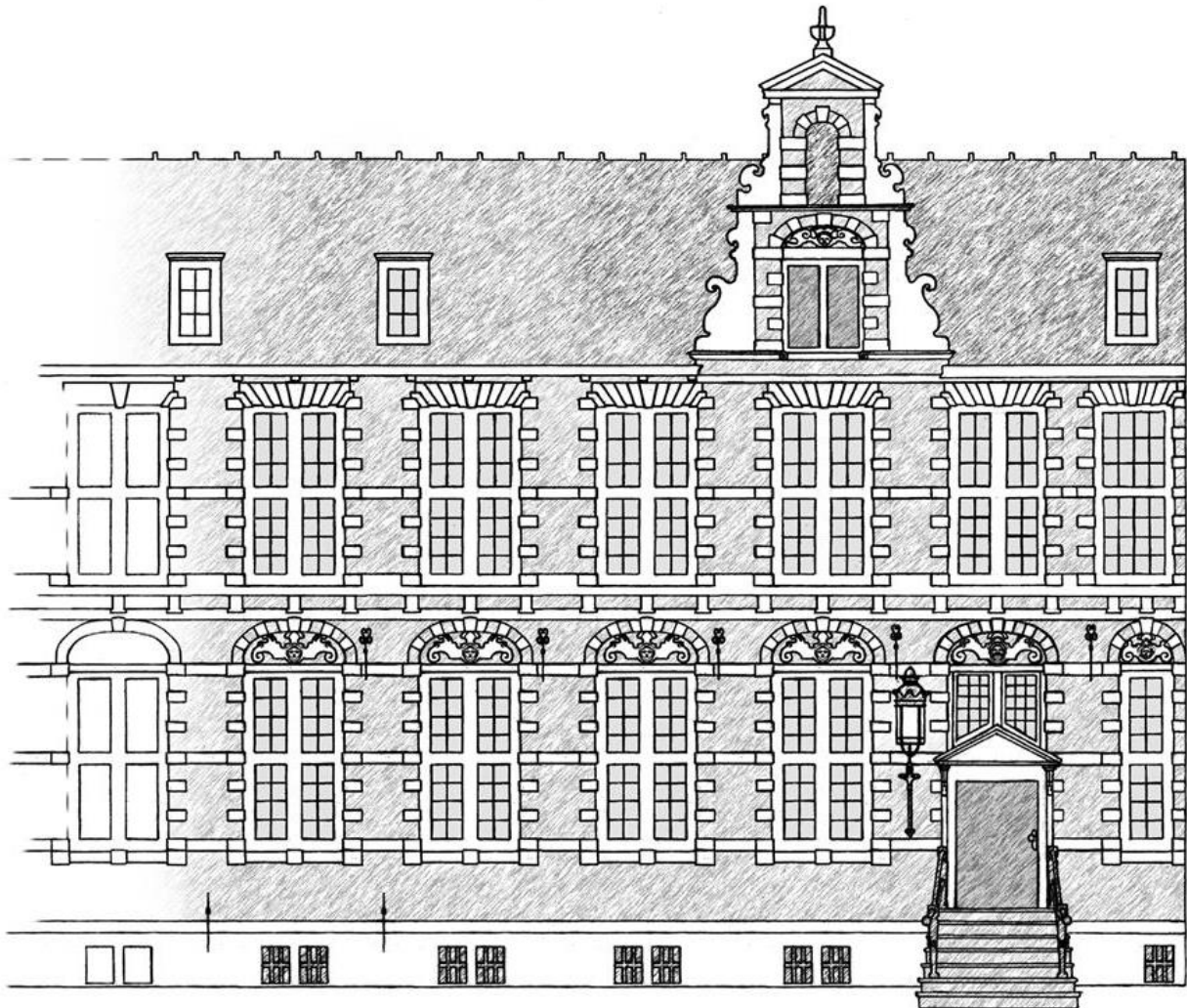
Op de verkiezingsdag zelf organiseerden we samen met de Duitse Ambassade, de Duits-Nederlandse Kamer van Koophandel en Meines Holla & Partners een verkiezingsavond in perscentrum Nieuwspoort in Den Haag. Samen met politici, ondernemers, journalisten, wetenschappers en mensen uit de culturele sector volgden we de exit polls en de eerste uitslagen. Terwijl de grote partijen CDU/CSU en SPD verloren, kwam de AfD als derde partij in de Bondsdag. De aardverschuiving in het politieke landschap leidde tot veel discussie, niet alleen op de verkiezingsbijeenkomst in Den Haag.

Het DIA ziet het als zijn taak helderheid in zulke discussies te brengen, om te informeren over recente ontwikkelingen in Duitsland en deze te duiden. Want ondanks de groeiende interesse in Duitsland weten veel Nederlanders nog te weinig over hun buurland. Ook de stand van de kennis van de Duitse taal is zorgwekkend. Door aanpassingen in curricula van lerarenopleidingen en studierichtingen op hogescholen en universiteiten dreigen deze belangrijke competenties naar de achtergrond te verdwijnen. Daarom zullen we ons blijven inzetten voor het overbrengen van kennis over Duitsland, met daarin een sterke en toekomstbestendige positie voor de Duitse taal.

Ton Nijhuis
Directeur

Het instituut

Oost-Indisch Huis

© Bert Slenders

De Stichting Duitsland Instituut bij de Universiteit van Amsterdam (DIA) wil een bijdrage leveren aan de (re-)vitalisering van de betrekkingen tussen Nederland en Duitsland op de terreinen van onderwijs, cultuur en wetenschap.

Het DIA onderscheidt zich van andere wetenschappelijke instituten doordat het in staat is uiteenlopende activiteiten en projecten te realiseren, die naast het terrein van de wetenschap en het onderwijs, ook het brede maatschappelijk-politieke terrein raken. Het DIA is werkzaam in de doorlopende leerlijn van het voortgezet onderwijs tot aan Bachelor- en Master/PhD-onderwijs (HBO & WO), en ook in het wetenschappelijk onderzoek als het de Duitslandstudies in de meest brede zin en

kennis van de Duitse Taal en Cultuur betreft.

Het DIA maakt met 19 andere instituten in de wereld deel uit van het netwerk van Centers of Excellence for German and European Studies.

De stichting is opgericht in 1996 en gevestigd in het Oost Indisch Huis van de Universiteit van Amsterdam (UvA). Het DIA beschikt over een [ANBI-status](#).

Code Goed Bestuur

Het DIA heeft een [Code Goed Bestuur Duitsland Instituut Amsterdam](#). De code is definitief goedgekeurd op 23 maart 2017. Deze code is gebaseerd op de Code Goed Bestuur Universiteiten 2013 en afgestemd op de bestuurlijke en organisatorische werkwijze van het DIA in het bijzonder. Ook onderschrijft het DIA de negen principes van de Governance Code Cultuur. Deze code is opgesteld als een beginselcode en is geen regelcode. In 2017 is niet afgeweken van de code.

Team

Een team van wetenschappers, onderwijsexperts, redacteuren en organisatietalenten werkt continu aan het realiseren van onze missie en ontwikkelt hiertoe nieuwe strategieën om specifieke doelgroepen te kunnen bedienen.

De medewerkers van het DIA werken verspreid over de volgende afdelingen:

Academisch onderwijs en onderzoek

Afdeling voortgezet onderwijs en lerarenopleiding

Communicatie & publieksactiviteiten

De redactie van Duitslandweb

Duitslanddesk

Directie/management

Hieronder vertellen wij in vogelvlucht over het jaar 2017.

Academisch onderwijs en onderzoek

De wetenschappelijke staf houdt zich in zijn onderzoeksprogramma's bezig met geschiedenis, politiek, maatschappij en cultuur in het hedendaagse Duitsland. Medewerkers nodigen in het kader van het Graduiertenkolleg regelmatig (inter)nationale experts en promovendi uit die zich in hun onderzoek bezighouden met Duitsland.

De wetenschappers van het DIA laten zelf geregeld van zich horen via radio en televisie, in opinië artikelen en met eigen publicaties op het terrein van hun vakgebied. Tevens dragen zij bij aan het Bachelor- en Masteronderwijs, onder meer in de Master Duitslandstudies van de Universiteit van Amsterdam (UvA). Ook

zijn de medewerkers sterk betrokken bij het onderwijs van de (nieuw ontwikkelde) Bachelor Duitslandstudies van de Afdeling Duitse Taal en Cultuur (DuTC) van de UvA:

- Directeur [Ton Nijhuis](#) is als hoogleraar verbonden aan de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen (Afdeling Politicologie) en de Faculteit der Geesteswetenschappen (Afdeling Duitse Taal en Cultuur).
- [Nicole Colin](#) is aan het DIA en de UvA verbonden als deeltijd-hoogleraar Duitse literatuurwetenschap en cultuur van de moderne tijd.
- [Maarten Doorman](#) bekleedt sinds het voorjaar van 2016 de bijzondere DIA-leerstoel 'Historische cultuur van Duitsland: filosofie, kunst en literatuur' bij de Vrije Universiteit Amsterdam (VU). Hij hield in april 2017 zijn oratie over 'Bildung in het labrynt van de romantiek'.

In 2017 financierde het DIA vijf promotietrajecten (waarvan vier onderzoekers in dienst waren bij ons). Deze trajecten werden gematched door de UvA (AISSR en GSSS; vakgroep Politicologie en ASH bij de FGw) en de Faculty of Arts and Social Sciences van de Universiteit Maastricht. Met de Faculteit der Geesteswetenschappen van de VU wordt daarnaast een onderzoekstraject gefaciliteerd. De promovendi zijn lid van het Graduiertenkolleg. In 2017 waren daarnaast ook enkele [gastonderzoekers](#) aan het DIA verbonden.

In mei 2017 verscheen bij het DIA de bundel '[De vleugels van de adelaar. Duitse kwesties in Europees perspectief](#)' (Boom Uitgevers).

De nieuwe Bacheloropleiding Duitslandstudies is in het studiejaar 2016-2017 voor het eerst gegeven. In dit jaar hebben DIA-medewerkers op verzoek van het onderwijsinstituut van de FGw meerdere modules verzorgd. Het programma van de Master Duitslandstudies (Afdeling Geschiedenis) wordt door DIA-medewerker dr. Hanco Jürgens gecoördineerd.

Dr. Christina Morina is de DAAD-Fachlektorin bij het DIA en coördineert het Graduiertenkolleg. Veel studenten worden tegenwoordig ook bereikt door collega's die ingezet worden bij de Bachelor Europese Studies, waar veel studenten (zo'n vijftig in 2017) kiezen voor vakken in Duitse taalverwerving.

Het DIA legt sinds vele jaren een bijzonder accent in de postgraduate fase van het academisch onderwijs, met name in de vorm van het initiëren, faciliteren en begeleiden van promotieonderzoek. Hiervoor is het [Graduiertenkolleg \(GK\)](#) opgericht. Thema's waren in 2017 onder meer 'Martin Heidegger und der Nationalsozialismus' met onder andere een bijdrage van professor dr. Jeffrey Herf (University of Maryland), 'Transcultural Mediations: European Heritage and Identitydiscourses in the long 20th Century' (met professor dr. George Grabowicz,

Harvard University) en 'Bilanz der Kommunismusgeschichtsschreibung nach dem Untergang der Idee 1989/90' met een bijdrage van historicus Gerd Koenen.

In het voorjaar vond in Hamburg de bijeenkomst plaats van de door het DIA ondersteunde werkgroep Duits-Nederlandse Geschiedenis over '[Hafen, Metropole, Hinterland: Hamburg und Rotterdam im 20. Jahrhundert](#)' (een samenwerking met de Forschungsstelle für Zeitgeschichte in Hamburg).

In mei verzorgde een van Duitslands meest gevraagde politieke analisten, professor dr. Karl-Rudolf Korte, een speciale masterclass voor studenten over de Duitse Bondsdagverkiezingen. In de reeks [Amsterdam German Studies Lectures](#) was onder andere professor dr. Astrid Erll (Frankfurt am Main) te gast. De reeks is een samenwerking met het Goethe-Institut Niederlande en de UvA.

In 2017 was Krijn Thijs betrokken bij twee stadstentoonstellingen, opgezet vanuit het Humboldt-Forum in Berlijn (een samenwerking met Kulturprojekte Berlin). Zijn tweejarig onderzoeksproject over het moeizame verenigingsproces in de Duitse geschiedschrijving wordt financieel ondersteund door de Gerda Henkel Stiftung.

Afdeling voortgezet onderwijs en lerarenopleiding ('Onderwijsafdeling')

De Onderwijsafdeling van het DIA richt zich op docenten (in opleiding) en leerlingen van het voortgezet onderwijs. In 2017 heeft het werk van de afdeling zich versterkt toegespitst op activiteiten voor leraren Duits en het vraagstuk van het (groeierende) lerarentekort Duits in Nederland.

Het DIA speelt een grote rol binnen de [Actiegroep Duits](#), die verder bestaat uit de Duitse Ambassade in Den Haag, de Duits-Nederlandse Handelskamer (DNHK), het Goethe-Institut Niederlande en Nuffic. Aan de landelijke Dag van de Duitse taal (23 maart 2017) namen ruim 250 scholen actief deel. De Actiegroep lanceerde een talenquiz op de Europese Dag van de Talen en organiseerde rond kerst een bak-actie. Het Mach-mit-Mobil bracht aan bijna vijftig scholen een bezoek in 2017.

Om een bijdrage te leveren aan het tegengaan van het (groeierende) lerarentekort voor het vak Duits heeft het instituut de DIA-Akademie opgezet. In oktober vond het eerste programma plaats voor 25 startende docenten Duits. Hiermee is een basis gelegd voor een meerjarig netwerk. Het doel is om starters met elkaar in contact te brengen, hen blijvend scholingsaanbod aan te bieden en hen te motiveren om zo de eerste jaren op school goed door komen. Dit om de doorgaans grote uitval in de eerste acht jaren van de loopbaan een halt toe te roepen.

Om de lerarenopleidingen inhoudelijk te versterken biedt de afdeling i.s.m. collega's van de afdeling Academisch Onderwijs & Onderzoek en het Duitslandweb

colleges aan: 'Deutschland heute'. Vijf HBO-opleidingen en zo'n 120 leraren in opleiding zijn zo geïnformeerd over actuele thema's. Aansluitend werd aan de didactische vertaalslag gewerkt.

In 2017 voerde de afdeling ook het '[Belevingsonderzoek Duits](#)' uit. Het onderzoek zocht onder meer naar aanknopingspunten om de lessen Duits aantrekkelijker te maken en een positieve keuze voor Duits te kunnen stimuleren.

Voorafgaand aan de verkiezingen kwam de afdeling met een primeur: een landelijke tour van de '[DIA-Wahlwagen](#)'. Ook ontwikkelde de afdeling i.s.m. ProDemos [onderwijsmateriaal](#) over de verkiezingen.

Nieuw in 2017 was het DIA-Schulkolleg. Deze 'profielwerkstuk-middag' stond open voor scholieren uit 4 havo en 5 vwo met belangstelling voor Duitsland en de Duitse taal. In maart organiseerde de afdeling voor twaalf leraren Duits en geschiedenis een studiereis naar Münster met als doel om samen tot vakoverstijgende projecten te komen. In december stond het CSE-thema 'Duitsland tussen 1841 en 1945' centraal op een scholingsdag voor leraren geschiedenis. Die dag was een samenwerking met de Illustere school (UvA). Specialisten als dr. Patrick Dassen (Leiden), professor dr. Frank van Vree (NIOD/UvA) en dr. Willem Melching (UvA) spraken voor een volle zaal (75 deelnemers).

Duitslandweb, communicatie en publieksevenementen

Duitslandweb is de onafhankelijke, journalistieke redactie van het DIA en maakt onderdeel uit van de website www.duitslandinstituut.nl. De website verbindt de informatie over het instituut en de inhoud die de stichting biedt als kenniscentrum. Lezers worden zo inhoudelijk en praktisch bediend op één portaal en door één organisatie.

Het onderdeel Duitslandweb is de belangrijkste Nederlandstalige informatiebron op internet over de Duitse maatschappij en politiek. De achtergrondinformatie, opinies en analyses op de website maken het mogelijk dat Nederlanders zich snel kunnen verdiepen in Duitse kwesties. Daarnaast verzorgt het DIA dagelijks korte nieuwsberichten en houdt de redactie het veel geraadpleegde online Naslagwerk bij.

Het bezoek aan de website laat in 2017 een stevige groei zien. Gemiddeld trekt de site ruim 65.900 unieke paginaweergaves per maand (dit is het aantal bezoeken aan pagina's op de site, waar de personen die twee keer dezelfde pagina bezoeken zijn uitgefilterd.) Het aantal visits (vergelijkbaar met unieke bezoekers) steeg naar rond de 40.800 per maand.

Het afgelopen jaar stonden de verkiezingen voor de Duitse Bondsdag centraal in het werk van de redactie. Met een [uitgebreide journalistieke productie](#) en dankzij een aantal nieuwe samenwerkingen is een divers lezerspubliek van journalisten, docenten en andere beroepsmatig geïnteresseerden geïnformeerd over de Duitse politiek.

De redactie heeft inhoudelijk samengewerkt met het Haagsch College aan hun [magazine](#) bij het Grote Duitslandcollege. Artikelen van Wiebke Pittlik en Marja Verburg zijn verschenen in het online magazine [Internationale Spectator](#) van Clingendael en op de [website van het Montesquieu Instituut](#). Daarnaast stond Duitslandweb verschillende media te woord en hielp redacteuren bij hun research. Een samenwerking met de Bachelor Duitslandstudies resulteerde in twee studentenproducties en een gastcollege over online journalistiek, verzorgd door Wiebke Pittlik.

Informatie voor een breed publiek

Ook in 2017 verschenen regelmatig berichten over projecten van het DIA in de nieuwsbladen en online media. Collega's waren op radio en televisie of schreven opiniestukken in landelijke kranten over actuele Duitse ontwikkelingen zoals in het kader van de verkiezingen, maar ook over historische gebeurtenissen (zoals rond het overlijden van Helmut Kohl). In totaal werd het DIA meer dan 70 keer genoemd in de media. DIA-directeur Ton Nijhuis was bijvoorbeeld bij een uitzending van *Nieuwsuur* n.a.v. de uitslag van de Bondsdagverkiezingen en web-redacteur Marja Verburg was te horen in de podcast *NOS-Bundescast*. Hanco Jürgens was regelmatig bij *Met het Oog op Morgen* op radio 1 en schreef een artikel in *NRC Handelsblad* over de mogelijk vierde termijn van Merkel. De Duitslandweb-redactie modereerde daarnaast veel bijeenkomsten of was te gast bij colleges & publieksdebatten als Duitslandexpert. Ook heeft de redactie samengewerkt met de DuTC-opleiding aan de UvA. Na een gastcollege door Wiebke Pittlik kregen studenten de gelegenheid, onder begeleiding artikelen voor Duitslandweb te schrijven.

Evenementen

De afdeling Pers, Communicatie, Conferenties en Evenementen organiseert conferenties, speciale bijeenkomsten, reeksen en filmvoorstellingen die zich afwisselend richten op specifieke doelgroepen – zoals het academische netwerk van het DIA – of juist een breed publiek.

In maart sprak professor dr. Clemens Fuest, een van Duitslands meest invloedrijke economen en voorzitter van het onderzoeksinstituut IfO (München), in de reeks [‘Europa en Financiën’](#). Theaterregisseur Johan Simons ontving de [Otto von der](#)

[Gablentzprijs](#) voor zijn grote verdiensten voor de theaterkunst in Nederland en Duitsland. Tevens werd de Otto von der Gablentz-scriptieprijs uitgereikt voor de beste Master-scriptie over een Europees en/of Duits onderwerp. [Winnaar was Tom Menger \(UvA\)](#) voor zijn scriptie 'The origins of colonial violence: The perpetrator's view. A study of colonial soldiers and their ego-documents in German East Africa, 1890-1908'.

De succesvolle filmreeks '[Deutsches Kino](#)' (in Amsterdam en Delft) werd ook in 2017 voortgezet met tien Duitse films die niet eerder in Nederland te zien waren. Het aantal bezoekers stijgt elk jaar. In 2017 trok de reeks 585 bezoekers, een stijging van 4,5% ten opzichte van 2016.

Op 19 mei vond de uitverkochte bijeenkomst '[De Staat van Duitsland – die Wahl](#)' plaats met discussies en presentaties van Nederlandse en Duitse experts, waaronder politicoloog Karl-Rudolf Korte, Luuk van Middelaar, communicatiewetenschapper Kay Hinz en de *Volkskrant*-journalist Sterre Lindhout.

Op de avond van de Bondsdagverkiezingen organiseerde het DIA i.s.m. de Duitse Ambassade, Meines Holla en Partners en de DNHK een [Wahlabend](#) in Sociëteit Nieuwspoort in Den Haag. Ruim 250 gasten volgden de ontwikkelingen op de voet. Aan de paneldiscussies namen onder andere Tom de Bruijn (Wethouder Den Haag (t/m mei 2018), voorzitter RvT DIA), Ab van der Touw (CEO Siemens Nederland), Andrea Vollebrecht (Program Manager Duitsland-desk Port of Rotterdam) en Han ten Broeke (Tweede Kamerlid VVD) deel. Reacties en bijdragen waren ook via een livestream te volgen en een speciaal ingerichte twitterwall.

Social media en video spelen een steeds grotere rol in het informeren van het netwerk en de contacten van het DIA. Hierop voert de afdeling een actief beleid. Zo is in 2017 vaker gewerkt met livestreams. Op de instituutswaarsite verzorgt de afdeling de pagina's over de media, de bijeenkomsten die het instituut organiseert, de agenda en de presentatie van het instituut inclusief medewerkers.

Duitslanddesk & Mobiliteitsstipendia

De Duitslanddesk is in 2013 opgezet op initiatief en met ondersteuning van de DAAD en het ministerie van OCW. Van Nederlandse zijde is gekozen om een gericht beleid te ontwikkelen op het stimuleren van studenten- (en onderzoeks)mobiliteit naar Duitsland. Het DIA is gevraagd om het door het DIA opgestelde 'Mobiliteitsprogramma' verder invulling te geven door de inrichting van een Duitslanddesk als aanlooppunt en door het voeren van een stipendium-programma. Bij de Duitslanddesk is een bijzonder DAAD-Lektorat ingericht ter ondersteuning van dit programma.

Vanaf september 2017 is tevens een taal-assistent van de DAAD werkzaam bij de Desk die ook les geeft aan de UvA.

De Duitslanddesk voert een continue voorlichtingscampagne over studeren en onderzoek doen in Duitsland. De [website](#), social media, maar ook het persoonlijke contact zijn de pijlers van deze campagne. In 2017 zijn daarbij twee nieuwe brochures ontwikkeld: een praktische handleiding voor het online vinden van de juiste studie & studiebeurs en informatiemateriaal over zomercursussen in Duitsland voor studenten Europese Studies.

In 2017 was de Duitslanddesk actief op meer evenementen dan ooit: de Desk was niet alleen aanwezig op grote bijeenkomsten zoals de nationale Buitenlandbeurs (met extra ondersteuning van de DAAD), de NWS-Scholierendag en het voorlichtingsevenement NXT LVL, maar ook op buitenlanddagen van universiteiten (o.m. Leiden en Rotterdam), informatiebijeenkomsten op scholen (in onder meer Amsterdam, Breda, Bergen op Zoom, Maastricht en Baarn). Ten slotte bezochten de studentenambassadeurs (studenten die eerder ervaring hebben opgedaan in Duitsland) twaalf middelbare scholen verspreid door heel Nederland.

De belangstelling voor het DIA-Stipendium blijft groot. Nadat in 2016 207 aanvragers zich aanmeldden, waren het in 2017 219. Van de aanvragers zijn 56 geselecteerd voor het [Stipendium](#).

Voor 18 rectoren van Duitse universiteiten heeft het DIA een “hochschulpolitische Informationsreise” (i.s.m. en in opdracht van de DAAD) georganiseerd. Deze groep bezocht in Nederland dertien instanties, waaronder het ministerie van OCW, de VSNU, Nuffic en de universiteiten van Leiden, Wageningen en Maastricht. Ter voorbereiding op het bezoek maakte de Duitslanddesk een verslag van de stand van zaken op Nederlandse universiteiten en hogescholen in vergelijking met Duitsland. Dit resulteerde later in het jaar in een uitgebreide “Bildungssystemanalyse”.

Tot slot organiseerde de Duitslanddesk in 2017 een taalcursus voor 23 ontvangers van het DIA-stipendium (i.s.m. het Goethe-Institut Amsterdam). Ook biedt het DIA de kans om het taalniveau te laten testen via digitale OnSet-tests van de DAAD. Hiervan maakten negentig studenten gebruik (2016: 73). Bovendien vonden twee voorbereidingsworkshops plaats voor studenten en onderzoekers die overwegen naar Duitsland te gaan.

Alle DIA-activiteiten

© Bijeenkomst De staat van Duitsland - Die Wahl. Foto: Kim Krijnen

Een overzicht van alle activiteiten van het Duitsland Instituut (en partners) in 2017.

Reeks Amsterdam German Studies Lectures

[Undeclared Wars with Israel. East Germany and the West German Far Left 1967-1989](#) met Jeffrey Herf

[Kommunismus als Weltgeschichte. Zum 100. Jahrestag der Russischen Revolution](#) met Gerd Koenen

[Gedächtnis und Generation im 20. Jahrhundert](#) met Astrid Erll

Reeks Europa en Financiën

[The Seven Secrets of Germany](#) met David Audretsch

[The European Economy: Decline or Recovery?](#) met Clemens Fuest (Ifo-Instituut), Bas Marteiijn (Deutsche Bank) en Cees Ullersma (DNB)

Boekpresentatie/ Literatuur

[Was ich noch zu sagen hätte](#) met Ernest van der Kwast en Wytske Versteeg.

Moderator: Jeroen van Kan

[Angela Merkel: een politieke biografie](#) met Michèle de Waard

[Boekenborrel - Geesteswetenschappen op de planken](#) met presentaties 'De vleugels van de adelaar' en 'Die Erfindung des Marxismus'

[Die Erfindung des Marxismus](#) van Christina Morina

Verkiezingsbijeenkomsten

[De Staat van Duitsland - Die Wahl](#) met Karl-Rudolf Korte

[Machiavelli x DIA discuss: German elections](#) met Marja Verburg en René Cuperus
[Wahlparty 2017](#)

Deutschland heute collegereeks

Fontys Hogeschool Tilburg en Hogeschool Arnhem Nijmegen Thema: Duitse media. Gastspreker: Wouter Meijer (NOS, oud-Duitsland-correspondent)

LIO-dag voor studenten van de universitaire lerarenopleidingen Duits. Locatie: Universiteit Groningen. Thema's: Duitsland en de innere Einheit sinds de val van de Muur (Marja Verburg) en Merkels vluchtelingenbeleid (Hanco Jürgens, onderzoeker DIA)

Hogeschool InHolland Amstelveen Thema: Duitse media. Gastspreker: Wouter Meijer (NOS, oud-Duitsland-correspondent)

Fontys Hogeschool Sittard Thema: Integratie tussen Oost- en West-Duitsland. Gastspreker: Andreas Scharfenberg (DDR-Zeitzeuge, werkzaam als docent in Nederland)

Hogeschool Windesheim Zwolle Thema: Bondsdagverkiezingen. Gastspreker: René Cuperus (gastonderzoeker DIA/columnist Volkskrant/Wiardi Beckman Stichting)

Hogeschool Rotterdam Thema: Integratie tussen Oost- en West-Duitsland. Gastspreker: Christina Morina (DAAD-Fachlektor/onderzoeker DIA)

Conferenties en symposia

[Onderwijsconferentie Atlantische Commissie: Het Europese verkiezingsjaar 2017](#) met bijdragen van Ton Nijhuis, Marja Verburg en René Cuperus
[Werkgroep Duits-Nederlandse Geschiedenis - Thema "Hafenstädte"](#)

Graduierntenkolleg

[Martin Heidegger und der Nationalsozialismus](#) met Jeffrey Herf, Adam Knowles en Victor Kal

[Masterclass](#) met Karl-Rudolf Korte over de Duitse verkiezingen en het politieke landschap in Duitsland van 2017

[Transcultural Mediations: European Heritage and Identity Discourses in the long](#)

[20th Century](#)

[Kommunismus als Weltgeschichte](#) met onder andere Gerd Koenen

[Transkulturelles Gedächtnis](#) met onder andere Astrid Erll

Films

[DEUTSCHES KINO](#)

[Der Bunker](#)

[Wild](#)

[Die Geschwister](#)

[Lotte](#)

[Ich und Kaminski](#)

[Jonathan](#)

[Vor der Morgenröte](#)

[66 Kinos](#) met bezoek van regisseur Philipp Hartmann

[Paula](#)

[Der Hund begraben](#)

(Voor)premières en festivals

[HEBO filmfestival](#)

Studiereizen

[Reis 'Jeugdmedia en mediawijsheid'](#) i.s.m. het Pressenetzwerk für Jugendthemen

Jena/Leipzig/Essen/Düsseldorf reis met Masterstudenten Duitslandstudies

Actiegroep Duits

[Dag van de Duitse taal](#)

Duitslanddesk

Intensieve taalcursus Duits voor aanvragers van het DIA-Stipendium (6-10 februari)

[Stand en presentatie](#) bij jaarlijkse NWS-scholierendag

[Intensieve taalcursus Duits](#) voor aanvragers van het DIA-Stipendium (4-8 september)

[Presentatie bij studie-evenement NXT LVL voor scholieren](#)

[Deelname aan Buitenlanddag](#) Baarnsch Lyceum

[Deelname aan Buitenlandbeurs](#) in Utrecht

Stand en presentatie van de Duitslanddesk bij Study Abroad Fair

Deelname aan Buitenlandmarkt in Amsterdam

Vorbereidingsworkshops 'Studeren in Duitsland'

Deelname studie-informatieavond Zuider Gymnasium Rotterdam

Deelname Studeren in Euregio

Workshop over studeren in Duitsland tijdens Nationaal Congres Duits (NCD)

Studie- en nascholingsbijeenkomsten

[Studiedag Levende Talen](#)

[Studiedag Landeskunde](#)

[Mastercourse Duitsland 1871 - 1945](#)

Onderwijsprojecten

[DIA-Schulkolleg: Deutsch\(land\) im Profil](#)

[DIA-Wahlwagen](#)

[Blik op de Muur - scholierenproject](#)

Overige lezingen en bijeenkomsten

Nieuwe perspectieven op Europa Podiumgesprek met Luuk van Middelaar, Thomas Schmid en Ton Nijhuis

Bloemlezing Duitsland in de wereld: Historische en actuele perspectieven

i.s.m. Jonge Historici

[Uitreiking Otto von der Gablentzprijs](#)

Bachelordag UvA

Inauguratie Maarten Doorman (Bijzonder hoogleraar DIA)

Bezoek van de Kanzlers van 18 Duitse universiteiten aan het DIA (UvA) in het kader van de DAAD-reis "Niederländische Hochschullandschaft"

[Het delen van waarden: praten met vluchtelingen in Duitsland en Nederland](#) i.s.m. Stichting Synthesis, Refugee Academy en Spui25

Bezoek Masterstudenten van de Radboud Universiteit Nijmegen aan het DIA

Promoties Britta Bendieck & Erika van Elsas

DIA in media en publicaties

© Pixabay

De medewerkers van het Duitsland Instituut Amsterdam schrijven regelmatig artikelen voor kranten, boeken en (vak)bladen en geven interviews op radio en televisie. Een overzicht van publicaties en optredens in de pers in 2017:

Boeken

[De vleugels van de adelaar. Duitse kwesties in Europees perspectief](#)

Hanco Jürgens en Ton Nijhuis (redactie)

[Die Erfindung des Marxismus](#)

Christina Morina

[Annäherung durch Konflikt: Mittler und Vermittlung](#) (Amsterdam German Studies)

Nicole Colin, Patrick Farges en Fritz Taubert (uitg.)

Kranten

Het leven in Duitsland

Wiebke Pittlik in het [Nederlands Dagblad](#) (01-07-2017)

'Merkel ging toch weer winnen, dachten we, zo saai'

Ton Nijhuis in de [NRC](#) (24-09-2017)

Woedeverkiezingen: Extreemrechts schokt Duitsland

Wiebke Pittlik in de [Metro](#) (24-09-2017)

Merkels vierde termijn vraagt Nederlandse steun binnen Europa

Opiniestuk van Hanco Jürgens in de [NRC](#) (25-09-2017)

'Dit was een unieke kans voor Duitsland'

Ton Nijhuis in gesprek met [De Volkskrant](#) (20-11-2017)

De rol van de SPD bij de coalitie-onderhandelingen

Opiniestuk van Hanco Jürgens in de [NRC](#) (24-11-2017)

Online

Over het Duitsland Instituut

Ton Nijhuis bij het [DAAD Aktuell](#) (11-01-2017)

De strijd tussen Turkije en Nederland

Ton Nijhuis in een interview bij [Deutschlandfunk](#) (13-03-2017)

Zijn de verkiezingen in het Duitse Noordrijn-Westfalen echt zo spannend?

René Cuperus op [NU Weekend](#) (12-05-2017)

Merkels standpunt jegens de Europese Unie

Ton Nijhuis in een opinieblog bij [De Volkskrant](#) (29-05-2017)

De invloed van Nederland in Brussel

Hanco Jürgens op website [NRC Opinie](#) (22-06-2017)

De Duitse verkiezingen en de coalitievorming

Marja Verburg in gesprek met het [Montesquieu Instituut](#) (28-08-2017)

Drieluik: Duitse verkiezingen

Wiebke Pittlik, Marja Verburg en Hanco Jürgens in de [Clingendael Spectator](#) (13-09-2017)

Verkiezingen in Duitsland saai?

Hanco Jürgens op website [2doc](#) (20-09-2017)

‘Winst Merkel heel goed voor Nederland’

Hanco Jürgens op website [Folia](#) (22-09-2017)

De opkomst van de rechts-populisten in Duitsland

Marja Verburg op [NOS.nl](#) (25-09-2017)

Politieke aardverschuiving maakt Duitse politiek rauwer

Ton Nijhuis en René Cuperus op [NU.nl](#) (25-09-2017)

Klopzeichen und Feierkonkurrenz. Das Stadtjubiläum von 1987 in Ost- und West-Berlin

Krijn Thijs in het Deutschland Archiv van de [Bundeszentrale für politische Bildung](#) (09-10-2017)

De demonstratiecultuur in Duitsland

Wiebke Pittlik in interview met [Brandpunt](#) online (11-11-2017)

Achtergrond: Merkel in gesprek, heeft Duitsland snel een nieuwe regering?

Marja Verburg op [Nu.nl](#) (30-11-2017)

Radio

70 jaar Der Spiegel

Hanco Jürgens bij [NOS](#) Met 't Oog op Morgen (04-01-17)

Het camera-toezicht debat en de veiligheid in Duitsland

Hanco Jürgens bij Nieuws en Co van [NPO Radio 1](#) (09-01-17)

De rechtszaak over een verbod op de extreem-rechtse NPD

Marja Verburg bij Bureau Buitenland op [NPO Radio 1](#) (16-01-2017)

De herdenking van het bombardement op Dresden in 1945

Hanco Jürgens bij [NPO Radio 1](#) Met 't Oog op Morgen (12-02-2017)

De overwinning van de CDU in Saarland

Wiebke Pittlik bij [NPO Radio 1](#) Nachtkijkers (27-03-2017)

Stand.nl: De Europese Unie moet verder als de Verenigde Staten van Europa, met een beperkt aantal lidstaten

Hanco Jürgens bij [NPO Radio 1](#) De Ochtend (17-04-2017)

Het AFD congres in Keulen

René Cuperus bij [NPO Radio 1](#) Met 't Oog op Morgen (21-04-2017)

De verkiezing in Noordrijn-Westfalen

Hanco Jürgens bij [NPO Radio 1](#) Met 't Oog op Morgen (12-05-2017)

De uitslag van de verkiezingen in Noordrijn-Westfalen

Hanco Jürgens bij [NPO Radio 1](#) Met 't Oog op Morgen (14-05-2017)

De winst van de CDU in Noordrijn-Westfalen

Wiebke Pittlik bij [NPO Radio 1](#) Nachtkijkers (15-05-2017)

De verkiezing in Noordrijn-Westfalen en wat dit betekent voor ondernemers

Hanco Jürgens bij [BNR Zakendoen](#) (vanaf minuut 34, 15-05-2017)

De nieuwe DIA-bundel 'De vleugels van de adelaar'

Hanco Jürgens op [BNR Hemmen](#) (18-05-2017)

De reactie van Merkel op het bezoek van Trump aan Europa

Hanco Jürgens bij [NPO Radio 1](#) Standpunt NL (31-05-2017)

Het overlijden van voormalig Bondskanselier Helmut Kohl

Hanco Jürgens bij [NPO Radio 1](#) Met 't Oog op Morgen (16-06-2017)

Het homohuwelijk in Duitsland

Marja Verburg bij [BNR Nieuwsradio](#) (30-06-2017)

De aankomende verkiezingen in Duitsland

Hanco Jürgens en René Cuperus bij NPO Radio 1 [Met 't Oog op Morgen](#) (12-08-2017)

De moeizame relatie tussen Turkije en Duitsland

Hanco Jürgens bij NPO Radio 1 [Met 't Oog op Morgen](#) (27-08-2017)

De Franse, Duitse, Spaanse en Italiaanse top met Afrikaanse landen over de vluchtelingencrisis

Hanco Jürgens bij [BNR Nieuwsradio](#) Hemmen (28-08-2017)

Het tv-debat met Angela Merkel en Martin Schulz

Ton Nijhuis bij [NOS Radio 1](#) Journaal (04-09-2017)

De RAF en de Duitse Herfst

Hanco Jürgens bij [NPO Radio 1](#) Met 't Oog op Morgen (07-09-2017)

De kracht van het Duitse politieke midden

Marja Verburg in podcast Der Bundescast van [NPO Radio 1](#) (15-09-2017)

Het Duitse defensiebeleid

Hanco Jürgens bij [BNR Nieuwsradio](#) (18-09-2017)

'Duitsers houden niet van veiligheidscamera's'

Marja Verburg bij [NPO Radio 1](#) Dit is de Dag (22-09-2017)

De verkiezingen in Duitsland

Hanco Jürgens en René Cuperus bij [NPO Radio 1](#) Met 't Oog op Morgen (23-09-2017)

'Vertrek Petry bij AfD een enorme verrassing'

Hanco Jürgens bij [BNR Hemmen](#) (25-09-17)

Het succes van de AfD

Marja Verburg bij [NPO Radio 1](#) (25-09-2017)

75 jaar Slag om Stalingrad

Christina Morina bij [Deutschlandfunk](#) (29-09-2017)

Dit is de Nacht over de Dag van de Duitse eenheid

Marja Verburg bij [NPO Radio 1](#) (03-10-2017)

De lancering van 'De ondergang van het Avondland' van Oswald Spengler

Hanco Jürgens bij [NPO Radio 1](#) (vanaf 9:20:00, 10-10-2017)

De Oostenrijkse verkiezingen en de leider van de ÖVP: Sebastian Kurz

Hanco Jürgens bij [NPO Radio 1](#) Met 't Oog op Morgen (14-10-2017)

De nieuwe ontwikkelingen omtrent de grote nazischat

Hanco Jürgens bij [NPO Radio 1](#) (21-10-2017)

De coalitie-onderhandelingen in Duitsland

Hanco Jürgens bij [NPO Radio 1](#) Met 't Oog op Morgen (14-11-2017)

Coalitieonderhandelingen Duitsland mislukt

Hanco Jürgens bij [BNR Nieuwsradio](#) (20-11-2017)

De mislukte Duitse coalitie-onderhandelingen

Hanco Jürgens bij NPO Radio 1 [Met 't Oog op Morgen](#) (20-11-2017)

Het nep-holocaustmonument bij het huis van AfD-politicus Höcke

Wiebke Pittlik op [NPO Radio 1](#) (25-11-2017)

De Duitse coalitie-onderhandelingen staan stil!

Marja Verburg op [NPO Radio 1](#) (27-11-2017)

De aanslag op de burgemeester van Altena en extreem-rechts geweld in Duitsland

Marja Verburg bij [Bureau Buitenland](#) (28-11-2017)

De kloof tussen Oost- en West-Europa

Hanco Jürgens bij [Bureau Buitenland](#) (19-12-2017)

TV

De redder van de SPD, Martin Schulz

Hanco Jürgens bij [EenVandaag](#) (23-02-2017)

De stemming in Nederland voor de verkiezingen

Josta van Bockxmeer bij [ARD](#) Morgenmagazin (10-03-2017)

De verkiezingen in Nederland

René Cuperus bij [ZDF](#) Auslandsjournal Spezial (15-03-2017)

Het bezoek van Angela Merkel aan Donald Trump

Ton Nijhuis bij [NPO Nieuwsuur](#) (17-03-2017)

Merkel en de stemming over het homohuwelijk

Ton Nijhuis bij [Nieuwsuur](#) (30-6-2017)

Het leven van Helmut Kohl

Hanco Jürgens bij [EenVandaag](#) (01-07-2017)

De uitslag van de Bondsdagverkiezingen

Ton Nijhuis bij [Nieuwsuur](#) (24-09-2017)

'Die Erfindung des Marxismus' op de Frankfurter Buchmesse

Christina Morina bij [Hessenschau.de](#) (13-10-2017)

De keuze van de Duitse spoorwegen om een trein te vernoemen naar Anne

Frank

Marja Verburg bij [EenVandaag](#) (30-10-2017)

De gevolgen van de mislukte Duitse coalitie-onderhandelingen

Hanco Jürgens bij [EenVandaag](#) (21-11-2017)

Vaktijdschriften

De Duitse politieke situatie in aanloop naar de verkiezingen in Noordrijn-Westfalen op 14 mei

Marja Verburg in de nieuwsbrief [De Hofvijver](#) van het Montesquieu Instituut (24-04-2017)

Duitsers zoeken zekerheid, Schulz-effect voorbij

Marja Verburg in de nieuwsbrief [De Hofvijver](#) van het Montesquieu Instituut (29-05-2017)

Collegegeld in Duitsland

Henning Radke in vakmagazine [Transfer](#) (p. 10-12, uitgave 10-2017)

Toch een grote coalitie? 'Merkel weet heel goed dat SPD weinig keus heeft'

Hanco Jürgens in magazine [De Hofvijver](#) van het Montesquieu Instituut (27-11-2017)

Communicatie

© Bijeenkomst De staat van Duitsland - Die Wahl, foto: Kim Krijnen

Website

De website duitslandinstituut.nl is een belangrijk communicatiemiddel van het DIA. Hierop vindt u informatie over het instituut en zijn activiteiten, maar ook onderwijsmateriaal en onderzoeksrapporten, bijvoorbeeld over het vak Duits.

De redactie Duitslandweb belicht op de website de onderwerpen die in Duitsland het publieke debat bepalen en/of de onderwerpen die voor Nederland relevant zijn op journalistieke wijze. Daarnaast biedt het naslagwerk van Duitslandweb betrouwbare informatie aan scholieren, studenten en iedereen die meer wil weten over Duitse geschiedenis, politiek, economie, film, literatuur of sport. De auteurs zijn wetenschappers, docenten en journalisten die gespecialiseerd zijn in het onderwerp.

De website telde in 2017 ruim 489.700 visits (vergelijkbaar met unieke bezoekers), meer dan 40.800 per maand. Het sitebezoek is licht gestegen ten

opzichte van vorig jaar, mogelijk vanwege de Bondsdagverkiezingen en de toegenomen belangstelling voor Duitsland in het algemeen.

De afdeling Duitslanddesk informeert met de eigen website studereninduitsland.nl over studiemogelijkheden en onderzoeksverblijven in Duitsland, van ervaringsverhalen tot praktische informatie en stipendia. In 2017 telde de website 39.516 unieke bezoekers, wat neerkomt op gemiddeld 3.293 bezoekers per maand.

Nieuwsbrieven

Met de digitale nieuwsbrief houdt het DIA een breed lezerspubliek en netwerk op de hoogte van zijn activiteiten. De nieuwsbrief is in 2017 acht keer verzonden aan ruim 2.500 adressen. Duitslandweb informeert via een eigen tweewekelijkse nieuwsbrief geïnteresseerden over de Duitse actualiteit en de artikelen die de redactie daarover schrijft. Voor docenten biedt de onderwijsafdeling twee keer per jaar de onderwijsniewsbrief aan. En ook de Duitslanddesk verstuurt zo'n twee keer per jaar een nieuwsbrief met informatie over stipendia, cursussen en nieuws over universiteiten in Duitsland. Geïnteresseerden kunnen zich via de DIA-website inschrijven voor de nieuwsbrieven.

Social media

Social media spelen een grote rol in het informeren van het netwerk van het DIA. Het instituut voert daarom ook een actief online beleid en gebruikt social media om de verschillende doelgroepen te informeren en te betrekken bij activiteiten. Facebook en Twitter zijn in 2017 veel ingezet en dat heeft geleid tot 1.508 likers op Facebook eind 2017, een organisch groei van ruim 23% t.o.v. eind 2016. Op Twitter telde het DIA 2.041 volgers, een stijging van ruim 11%. Op LinkedIn was het instituut eind 2017 met ca. 2.000 personen verbonden. De afdelingen Duitslandweb en Duitslanddesk informeren hun doelgroepen via eigen kanalen op Twitter en Facebook, de Desk is bovendien op Instagram te vinden.

Medewerkers 2017

© Kim Krijnen

Met een klein en enthousiast team werkten wij in 2017 weer hard aan alle activiteiten en projecten van het DIA. In de afdelingen Onderwijs en Communicatie vonden in het afgelopen jaar enkele personele wisselingen plaats.

Een overzicht van de staf in 2017:

[Prof. Dr. Ton Nijhuis](#), directeur

[Charlotte Broersma](#), instituutsmanager

Annabelle Arntz, hoofd pers en communicatie (tot 1 april 2017)

[Dr. Britta Bendieck](#), hoofd Duitslanddesk & Mobiliteit

Britt van Dée, medewerker Onderwijs/Duitse taal en cultuur (tot 31 december 2017)

[Denise Gehla](#), medewerker Pers en Communicatie

Kerstin Hämmerling, coördinator Duitse taal en cultuur (tot 1 maart 2017)

[Marieke Hökberg](#), medewerker Communicatie Duitslanddesk

[Trixie Hölsgens](#), medewerker Onderwijs/Duitse Taal en Cultuur (per 1 februari 2017)

[Synke Hotje](#), medewerker Onderwijs/Duitse Taal en Cultuur (per 1 april 2017)

Julian Ide, projectmedewerker Mach-mit!-campagne (tot 1 juli 2017)

[Dr. Hanco Jürgens](#), wetenschappelijk medewerker

[Astrid Meijer](#), medewerker Pers en Communicatie, Documentatie en Informatie (per 1 januari 2017)

Elisabeth Meyer, docent DuTC (i.s.m. UvA; per 1 september 2017)

[Dr. Christina Morina](#), DAAD-Fachlektor

[Wiebke Pittlik](#), hoofdredacteur Duitslandweb

[Henning Radke](#), DAAD-Lektor Duitslanddesk

[Petra Schulze Göcking](#), medewerker Pers en Communicatie (per 1 juli 2017)

[Dr. Krijn Thijs](#), wetenschappelijk medewerker

[Marja Verburg](#), redacteur Duitslandweb

[Verena Wagner](#), DAAD-Taalassistent (per 1 september 2017)

Medewerkers Graduiertenkolleg

[Ellis Aizenberg](#), promovenda (i.s.m. UvA)

[Dr. Britta Bendieck](#), promovenda (i.s.m. UvA; tot 1 november 2017)

[Katharina Gavert-Huijnen](#), promovenda (i.s.m. UvA)

[Afke Groen](#), promovenda (i.s.m. en in dienst van Universiteit van Maastricht)

[Benjamin Hirschfeld](#), promovendus (i.s.m. UvA)

[Maria Kranendonk](#), promovenda (i.s.m. UvA)

[Lea Klarenbeek](#), promovenda (i.s.m. UvA)

[Tetiana Mykhalchuk](#), promovenda (i.s.m. UvA)

[Marieke Oprel](#), promovenda (i.s.m. en in dienst van de VU)

DIA-hoogleraren

[Prof. Dr. Nicole Colin](#), deeltijd-hoogleraar Duitse literatuurwetenschap en cultuur van de moderne tijd

[Prof. Dr. Maarten Doorman](#), bijzonder hoogleraar Historische cultuur van Duitsland: filosofie, kunst en literatuur aan de Faculteit Geesteswetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam. De leerstoel is ingesteld door het DIA.

Gastonderzoekers

[Felix Bohr](#)

Jazmine Contreras

[René Cuperus](#)

Studentassistent

David Rieter, Academisch Onderwijs & Onderzoek

Bert Slenders, Informatie & Documentatie

Stagiairs/Vrijwilligers

Julia Bresser, Onderwijs (Universiteit van Amsterdam)

Lena Franz, Duitslanddesk (Radboud Universiteit Nijmegen)

Sam de Graaff, Duitslandweb (Universiteit van Amsterdam)

Fiona Keppel, Communicatie (ITV Hogeschool voor Tolken & Vertalen)

Johanna Klare, Onderwijs (Universität Münster)

Sofie Kuilman, Onderzoek (Universiteit van Amsterdam)

Alieke Kleve, Duitslandweb (Universiteit Utrecht)

Karin Kusters, Duitslanddesk (Hogeschool NHL)

Lars Olthof, Duitslanddesk (Universiteit van Amsterdam)

Esther van Oorschot, Duitslanddesk (De Haagse Hogeschool)

Robine Pollemans, Onderwijs (Radboud Universiteit Nijmegen)

Jop Ravenhorst, Duitslanddesk (De Haagse Hogeschool)

Ida Saladin, Duitslanddesk (Universiteit van Amsterdam)

Machiel Smit, Communicatie (De Haagse Hogeschool)

Het gemiddeld aantal FTE's bedroeg in 2017 16,26 exclusief stagiairs (2016: 14,51). Inclusief stagiairs bedroeg het gemiddeld aantal FTE's 18,57 (2016: 17,00 FTE).

Subsiediegevers en jaarrekening 2017

© DIA

Het DIA wordt sinds 1996 door het [ministerie van OCW](#) en de [Universiteit van Amsterdam](#) (UvA) gefinancierd. Daarnaast ondersteunt de [Deutsche Akademische Austauschdienst](#) (DAAD) de (internationale) wetenschappelijke activiteiten van het instituut.

De DAAD maakt bovendien de aanstelling van een DAAD-Fachlektor, een DAAD-Lektor en een DAAD-Sprachassistent mogelijk. Sinds 2013 financiert het ministerie van OCW de [Duitslanddesk](#) en het mobiliteitsprogramma van het DIA, waaronder het DIA-Stipendium valt. Dit stipendium wordt gematched door de DAAD.

In 2017 ontvangt het DIA voor het eerst de bijdrage via een instellingssubsidie van het ministerie van OCW. Deze financiering is toegekend voor het realiseren van twee 'activiteiten': het DIA-programma dat valt onder de 'Duitsland-Agenda

2017-2021' en het 'DIA-Mobiliteitsprogramma'. Deze subsidie wordt verstrekt binnen de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS.

In januari 2017 is men overgegaan op een nieuwe meer-jaren-samenwerkingsovereenkomst met de UvA voor de periode 2017-2021. In aanloop naar de opstelling van een nieuwe meer-jarenovereenkomst heeft de DAAD bovendien de samenwerking die liep tot en met 31 december 2016 met één jaar verlengd (voor 2017). De hierop volgende vijf-jarenovereenkomst (2018-2022) is eind december 2017 door DAAD & DIA ondertekend.

Verder ontvangt het DIA baten uit project- en doelsubsidies, deelnemersgelden voor activiteiten, middelen vanwege publieksbijeenkomsten die in samenwerking met derden worden georganiseerd en matchingsovereenkomsten voor promotietrajecten. Ook ontvangt het DIA gelden van faculteiten voor het verzorgen van onderwijs, welke niet onder de structurele samenwerkingsafspraken tussen de UvA en het DIA vallen.

Samenwerkingsprojecten waren er in 2017 onder meer met de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen (Afdeling Politicologie en de AISSR) en de Faculteit der Geesteswetenschappen (Afdeling Duitse Taal en Cultuur en Afdeling AHS) van de UvA, het Ketelhuis (Amsterdam), het Goethe-Institut Nederlande en de Erasmus Universiteit Rotterdam. Het instituut ontving van onder meer de Gerda Henkel Stiftung subsidie.

De jaarrekening 2017

Jaarrekening DIA 2017					
BATEN					(x 1.000)
Ministerie OCW					683,8
DAAD					154
UvA					270
Inkomsten mobiliteit (OCW & DAAD)					190
Overige Inkomsten					276,4
Totaal					1.574,2
LASTEN					(x 1.000)
Graduieratenkolleg					384,5
Onderwijsafdeling (VO)					180
Academisch Onderwijs & Onderzoek					130,9
Duitslanddesk (incl. stipendia)					258,8
Pers & Communicatie, Duitslandweb					263,1
Overige Uitgaven					303,7
Totaal					1.520,9
FINANCIËLE BATEN MINUS LASTEN					
Saldo 2017 (Jaarrekening 2017):					53,3

Het Duitsland Instituut beschikt sinds enkele jaren over een [ANBI-status](#).

Raad van Toezicht, Bestuur en Adviesraden

© Kim Krijnen

De Stichting Duitsland Instituut bij de Universiteit van Amsterdam (DIA) staat onder leiding van een directeur(-bestuurder) en heeft een Raad van Toezicht als toezichthoudend orgaan. In 2017 werd het DIA geadviseerd door een Onderwijsprogrammaraad en een Klankbordgroep Duits. Vanaf september 2017 zijn docenten, lerarenopleiders en andere onderwijsexperts opgenomen in één adviesraad voor de Onderwijsafdeling: de Onderwijsadviesraad (OAR).

Raad van Toezicht (RvT)

De Raad van Toezicht is ingesteld als toezichthoudend orgaan bij het DIA. De RvT kent de volgende leden (tussen haakjes de datum van aantreden):

T.J.A.M. de Bruijn, voorzitter, t/m mei 2018 Wethouder Financiën, Verkeer, Vervoer en Milieu van Den Haag (28-09-2015)

Dr. C.A. Ullersma, afdelingshoofd Financiële Stabiliteit DNB (28-09-2015)

L. Bouws, lid van diverse RvT en besturen (26-08-2016)

Dr. A.J. Brentjes, hoofd afdeling Strategie en Informatie in de Bestuursstaf UvA; lid vanwege de UvA (22-12-2015)

Prof. dr. Gerard Pfann, hoogleraar econometrie van markten en organisaties aan de School of Business & Economics van de Universiteit Maastricht (26-08-2016)

De leden van de RvT zijn niet in dienst bij de stichting en vervullen hun functie onbezoldigd. Leden worden in principe benoemd voor een periode van vier jaar en kunnen maximaal twee termijnen in de RvT zitting nemen. De RvT kwam in 2017 drie maal bij elkaar.

Het geldige [Reglement Raad van Toezicht](#) van de Stichting Duitsland Instituut bij de Universiteit van Amsterdam (DIA) is goedgekeurd op 23 maart 2017. Bij dit Reglement zijn als bijlagen opgesteld: bijlage 1, [Profiel Raad van Toezicht - Duitsland Instituut Amsterdam](#) (actuele versie 23 maart 2017) en bijlage 2, een [actueel rooster van aan- en aftreden Raad van Toezicht DIA](#). Het rooster is sinds 6 april 2018 bijgewerkt.

Directie en management

Professor dr. Ton Nijhuis is sinds de verandering van de wijze van besturen bij het DIA op 28 september 2015 directeur van het DIA (statutaire titel: directeur, zijnde de directeur-bestuurder; voorheen was hij wetenschappelijk directeur). Nijhuis is in dienst van de Universiteit van Amsterdam (UvA) en als hoogleraar verbonden aan de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen en de Faculteit der Geesteswetenschappen. Hij was in heel 2017 voor 0,47 fte gedetacheerd bij de stichting.

Charlotte Broersma is instituutsmanger en vervulde deze functie in heel 2017. Zij is in dienst van de stichting voor 0,84 fte.

In overeenstemming met de nieuwe richtlijnen per 1 januari 2018 inzake de Wet Normering Topinkomens (WNT) heeft het DIA de verantwoording WNT 2017 zoals opgenomen in de Jaarrekening 2017 van het DIA [openbaar gemaakt via deze website](#).

Onderwijsadviesraad (OAR)

De twee verschillende adviescommissies van de afdeling Onderwijs, te weten Onderwijsprogrammaraad (OPR) en Klankbordgroep Duits, zijn vanaf schooljaar 2017/2018 samengevoegd tot 'Onderwijsadviesraad DIA' (OAR).

In de nieuwe opzet zal de Onderwijsadviesraad één keer per jaar – vóór de zomer – bijeen komen om het programma van de Onderwijsafdeling te bespreken. Gedurende het schooljaar committeren de deelnemende docenten zich verder om telefonisch of per e-mail feedback te verstrekken aan het DIA.

Voor hun deelname ontvangen de deelnemers een vast bedrag per jaar (€ 150 in 2017/2018) plus de reiskosten naar de jaarlijkse bijeenkomst. De OAR bestaat uit docenten uit vo, mbo, lerarenopleiding hbo en universiteit van de vakken geschiedenis, aardrijkskunde, economie en Duits.

Actuele bezetting:

dh. dr. Jacco Pekelder, Onderzoeksinstituut voor Geschiedenis en Cultuur, Universiteit Utrecht (voorzitter)

mw. Esther Hokken, Hogeschool Utrecht (Duits)

dh. Joost Visbeen, Da Vinci College Leiden (geschiedenis)

mw. Doris Abitzsch, Universiteit Utrecht (Duits)

mw. Bettina Merten, SG Reigersbos Amsterdam (Duits)

Dank aan onze partners

Ton Nijhuis overhandigt het boek 'De vleugels van de adelaar' aan de Duitse Ambassadeur Dirk Brengelmann

© Kim Krijnen

Zonder de partners van het DIA zouden veel van de mooie projecten niet tot stand komen. Daarom dankt het instituut al zijn partners voor de succesvolle samenwerking in 2017. Onze partners in 2017:

ACCESS Europe

Actiegroep Duits

AGES- Association des Germanistes de l'Enseignement Supérieur

Allard Pierson Museum

Ambassade van Nederland in Berlijn

Amstelhouse Berlin

Amsterdam University Press

Athenaeum Boekhandel

Atlantische Commissie
Bimhuis
Bioscoop het Ketelhuis
Bundesministerium für Bildung und Forschung
CIERA
De Arbeiderspers
Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD); Bonn en Berlijn
Deutsche Botschaft Den Haag
Deutsch-Französische Kulturstiftung
Deutsches Generalkonsulat Amsterdam
Duits-Nederlandse Handelskamer (DNHK)
eTwinning Duitsland
eTwinning Nederland
EP-Nuffic
Felix Meritis
Filmhuis Lumen Delft
Financieel Dagblad
Fontys Hogeschool
Friedrich-Schiller-Universität Jena
Fritz Thyssen Stiftung für Wissenschaftsförderung
Genootschap Nederland-Duitsland
Goethe-Institut Niederlande
Goethe-Institut Lyon
Gerda Henkel Stiftung
Haagsch College
Haagse Hogeschool Europese Studies
Haus der Geschichte Bonn
Hogeschool van Amsterdam
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN)
Hogeschool InHolland
Huis Doorn
Huizinga Instituut
Institut für Zeitgeschichte - Zentrum für Holocaust-Studien
Jena Center
Jonge Historici
Joods Historisch Museum
Konrad Adenauer Stiftung
Landeszentrale für Politische Bildung Düsseldorf
Leckeres aus Deutschland
Ler(n)ende Euregio

Levende Talen

Maastricht University

Machiavelli Studievereniging

Meines Holla en Partners

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Ministerium für Innovation, Wissenschaft und Forschung des Landes Nordrhein-Westfalen

Montesquieu Instituut

Nederlands Letterenfonds

Nieuwspoort

NIOD - Instituut voor oorlogs-, holocaust- en genocidestudies

N.W. Posthumus Instituut

Oostenrijkse Ambassade

Open Universiteit

Pressenetzwerk für Jugendthemen (PNJ)

ProDemos

Radboud Universiteit Nijmegen

Refugee Academy

Rijksuniversiteit Groningen

Royal Ballroom

Spui25

Stichting Nationaal Congres Duits (NCD)

Stichting Synthesies

Universiteit Utrecht

Universiteit van Amsterdam (met name dank aan het College van Bestuur en de Faculteiten der Maatschappij- en Gedragswetenschappen en der Geesteswetenschappen)

UvA - Research Seminar Geschiedenis

VGNU- Vereniging van Germanisten aan de Nederlandse Universiteiten

VNO-NCW

VSNU

Vereniging Leraren Opleiding Duits (VLOD)

Vrije Universiteit Amsterdam

Werkgroep Nederlands-Duitse Geschiedenis en al diens partners

Werkgroep Deutsch macht Spaß

Willy-Brandt-Zentrum Wroclaw

Wissenschaftszentrum Berlin (WZB)

Zentrum für Niederlande-Studien

De Stichting **Duitsland Instituut** bij de
Universiteit van Amsterdam (DIA) is het
nationale kenniscentrum over het
contemporaine Duitsland in Europese
context op het raakvlak van **onderwijs, wetenschap
en maatschappij** en initieert en stimuleert
**Nederlands-Duitse
netwerken** en uitwisselingen

[@DIAMsterdam](#) | [@studereninD](#) | [@Duitslandweb](#)
[facebook.com/Duitslandinstituut](#) | [facebook.com/duitslandweb](#)
[facebook.com/studereninduitsland](#) | [linkedin.com/in/duitslandinstituut](#)
[linkedin.com/in/studereninduitsland](#)

Duitsland Instituut Amsterdam | Oude Hoogstraat 24 | 1012 CE |
Amsterdam | 020-5253690 | dia@uva.nl

